

Zó pak je laaggeletterdheid aan!

Het ROC van Amsterdam is de grote winnaar van de Nationale Alfabetiseringsprijzen 2008. De prijzen zijn onderdeel van het *Aanvalsplan Laaggeletterdheid 2006 – 2010: Van A tot Z betrokken*. Projecten die op originele wijze bijdragen aan het terugdringen van laaggeletterdheid komen ervoor in aanmerking. Hoog tijd om eens te kijken wat het ROC van Amsterdam/KAN precies doet om laaggeletterden terug in de schoolbanken te krijgen. Hieronder de genomineerden en een beschrijving van het winnende project.

CLÉMENCE ROOSEN/CINOP, 'S-HERTOGENBOSCH

Ze was verrast, toch nog, ondanks dat de toeschouwers in de zaal het wel voelden aankomen tijdens de vertoning van de film. Ze was geroerd; zoveel eer en erkenning voor het werk van het KAN (Kenniscentrum Alfabetisering Nederlandssprekenden), onderdeel van het ROC van Amsterdam. Hank Gronheid, docent en momenteel belast met de werving van cursisten en promotie van het KAN, won samen met haar collega's de hoofdprijs van de Nationale Alfabetiseringsprijzen 2008. Staatssecretaris Marja van Bijsterveldt (OCW) reikte deze en de andere prijzen uit op 8 september, de Internationale Dag van de Alfabetisering.

Praktijkvoorbeelden beschreven

De andere prijzen van de Nationale Alfabetiseringsprijzen 2008 gingen naar SAB CATERING met cursussen lezen en schrijven voor laaggeletterde medewerkers, het Albeda College met een alfabetiseringsproject voor dak- en thuislozen, Stadsbibliotheek Haarlem met het initiatief Makkelijk Lezen Plein

en Kinderboekenweb met een prachtig project gericht op leesbevordering bij vmbo-leerlingen. Deze projecten staan, samen met andere goede praktijkvoorbeelden van de aanpak van laaggeletterdheid, beschreven in het boekje *Parels van Geletterdheid 2008*.

Alle laaggeletterden in Amsterdam naar het KAN, dat is het doel!

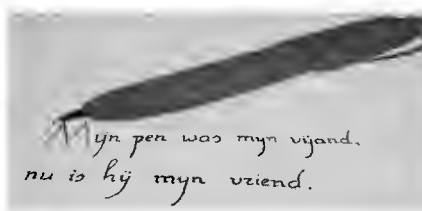
Alles kan bij het KAN. Dat blijkt uit de omvangrijke lijst van activiteiten die de afgelopen jaren door hen zijn uitge-

voerd bij het signaleren en terugdringen van laaggeletterdheid. Publicaties, lezingen, inzet van ambassadeurs, niets wordt uit de weg gegaan in het project *Zelf Kunnen* om laaggeletterden in Amsterdam te bereiken en te scholen. Cursisten kunnen rekenen op een individuele aanpak waarbij de eigen leer-vraag centraal staat, want *zelf kunnen* is uiteindelijk het doel.

Om alle activiteiten op het gebied van promotie en werving te kunnen doen, heeft het KAN een formatieplaats vrij-

http://portal.unesco.org/education/Foto.UNESCO

gemaakt. Mede daardoor beschikt het over een goed begeleide en actieve ambassadeursgroep. Deze trotse ambassadeurs Laaggeletterdheid vertellen de aanwezigen bij de presentaties van het KAN uit eerste hand over hun ervaringen als laaggeletterde.

Aanpak

Om zoveel mogelijk laaggeletterden in Amsterdam te bereiken zijn een groot aantal samenwerkingspartners aange trokken. Bij het trainen en begeleiden van ambassadeurs en bij presentaties en contacten binnen bedrijven werkt het KAN vaak samen met onder andere de partners van het Landelijk Aanvalsplan Laaggeletterdheid 2006 – 2010; *Van A tot Z betrokken*² (Stichting Lezen & Schrijven, CINOP en Stichting Expertisecentrum ETV.nl), Stichting ABC, PCM Uitgevers en de Openbare Bibliotheek Amsterdam.

In de cursussen staat zelfstandig werken centraal. Individuele leervragen, zoals het verbeteren van lees-, schrijf- en rekenvaardigheden worden tijdens een intakegesprek helder gemaakt en omgezet in concrete leerdoelen. Deelnemers bepalen dus zelf wat ze willen leren. Na de aanmelding en intake wordt de deelnemer in een oriëntatiegroep geplaatst, om kennis te maken en te wennen aan het KAN. Door deze begeleiding bij aanvang van het scho-

lingstraject is de uitval minimaal. KAN geeft, om de deelnemers zo goed mogelijk te bedienen, apart les aan NT1- en NT1,5-cursisten.³

Wat heeft het opgeleverd?

Alle wervingsactiviteiten hebben geleid tot veel aandacht voor laaggeletterdheid in Amsterdam. Burgemeester Cohen en de commissie onderwijs van de gemeente Amsterdam bezochten het KAN. Bij die gelegenheid is een prachtig promotieboekje gemaakt. Sinds het bezoek is er meer aandacht voor het scholen van laaggeletterden en heeft de gemeente extra middelen ingezet voor promotie en werving. De provincie Noord-Holland verstrekt subsidie om vanuit het KAN meer provinciale aandacht voor laaggeletterdheid te genereren.

Maar ook op landelijk en regionaal niveau heeft het KAN meegewerkt aan aandacht voor laaggeletterdheid, door een aanzienlijk aantal publicaties en televisie- en radio-interviews. Zo verscheen er een interview in dagblad DAG met een ambassadeur over het boek *Anne Frank* van de serie Leeslicht, werd een ambassadeur geïnterviewd op Radio 1 en verschenen er op de site van *Trouw* meerdere artikelen over de samenwerking van PCM Uitgevers en het KAN. Hank Gronheid: 'Ook het winnen van de alfabetiseringsprijs genereert enorm veel aandacht. Sinds 8 september is er

een constante stroom van aanvragen voor radio, tv en dagbladen. De UNESCO komt zelfs binnenkort foto's maken voor een publicatie over laaggeletterdheid en er komt een artikel in het blad *Vriendin*. Ik werk hieraan graag mee, samen met de ambassadeurs, want hoe vaker over het onderwerp geschreven of gesproken wordt, hoe meer het op de kaart gezet wordt.'

Aantal cursisten

In 2004 werden er in totaal 25 personen geplaatst voor de cursus lezen en schrijven. Nu, 4 jaar later, is dit aantal opgelopen tot 250 cursisten, en het aantal groeit nog steeds. In september 2008 alleen al zijn er 30 mensen bijgekomen.

¹ Dit boekje kunt u opvragen bij CINOP via telefoon 073-6800800 en bekijken of downloaden op www.cinop.nl

² CINOP is een onafhankelijk adviesbureau dat overheden, onderwijsorganisaties, brancheorganisaties en bedrijven adviseert op het gebied van opleiden en ontwikkelen. CINOP is in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, samen met Stichting Lezen & Schrijven en Stichting Expertisecentrum ETV.nl, landelijke uitvoerder van het *Aanvalsplan Laaggeletterdheid 2006-2010: Van A tot Z betrokken*. Dit plan heeft als doel het vergroten van de bewustwording over de problematiek rondom laaggeletterdheid en het aanreiken van oplossingen ter bestrijding en voorkoming hiervan. In dit kader adviseert en stimuleert CINOP verantwoordelijke partijen, zoals onderwijsinstellingen, gemeenten, provincies, bedrijven en maatschappelijke instellingen.

³ NT1,5-cursisten zijn allochtone cursisten die (een deel van) hun onderwijs in Nederland hebben gevolgd.